

T.C. AİLE, ÇALIŞMA VE
SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ERİŞİLEBİLİRLİK

Dr. Deniz ÇAĞLAYAN GÜMÜŞ
Erişilebilirlik Dairesi Başkan V.

6. YAŞANABİLİR ŞEHİRLER SEMPOZYUMU
İTÜ 24 EKİM 2018

Erişilebilirlik nedir?

ŞEHİRLERİMİZDE;

YAŞANABİLİRLİK **YAŞAYABİLMEK**

YAŞAYABİLMEK **DIŞARI
ÇIKABİLMEK**

**DIŞARI
ÇIKABİLMEK** **ERİŞİLEBİLİRLİK**

**Hayatı değiştirmek için...önce mekanı
deęiřtirmemiz gerekir.**

Lefebvre

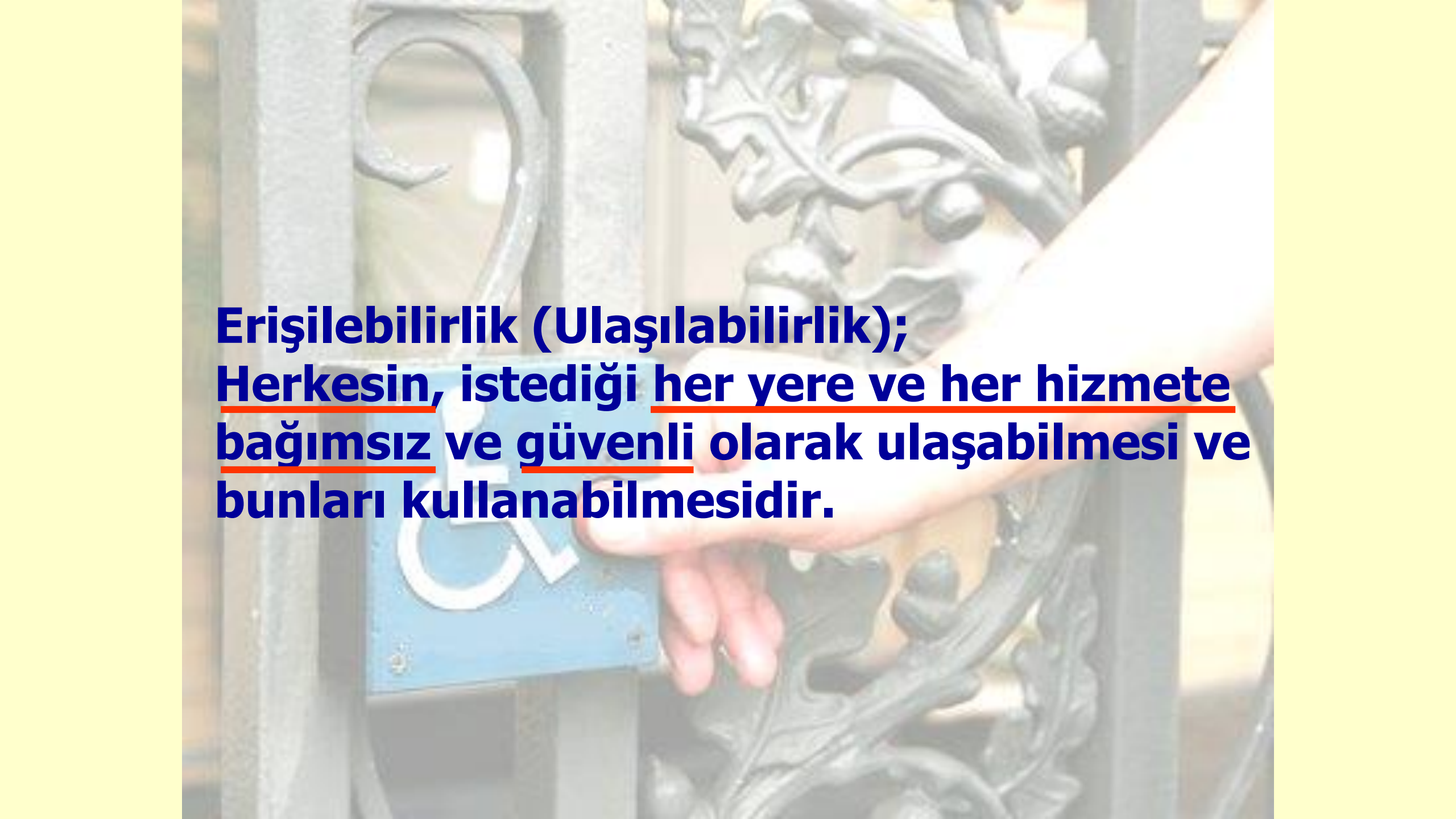
Engellilik:

Fonksiyon kaybı nedeniyle oluşan sınırlılıklar, sosyal yaşamı sınırladığında, birey "engelli" olur.

Fonksiyon kaybı neye sahip olduğumuzdur,

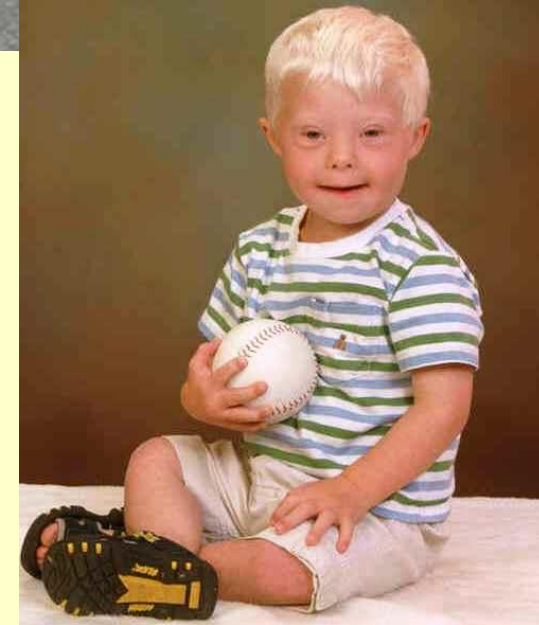
Engellilik ise neyi tecrübe ettiğimiz...

A close-up photograph of a hand reaching for a blue wheelchair symbol on a door handle. The symbol is a white wheelchair icon on a blue rectangular background. The door handle is ornate and metallic. The background is a light yellow gradient.

**Erişilebilirlik (Ulaşılabilirlik);
Herkesin, istediği her yere ve her hizmete
bağımsız ve güvenli olarak ulaşabilmesi ve
bunları kullanabilmesidir.**

Erişilebilirlik;

Herkesin, istediği her yere ve her hizmete bağımsız ve güvenli olarak ulaşabilmesi ve bunları kullanabilmesidir.

Nüfusun %15'i
için zorunluluk

Nüfusun %100'ü
için konfor

Nüfusun %40'ı
için gereklilik

Erişilebilirlik;
Herkesin, istediği her yere ve
her hizmete **bağımsız**
ve **güvenli olarak ulaşabilmesi**
ve bunları kullanabilmesidir.

Erişilebilirlik;
Herkesin, istediği her yere ve her
hizmete bağımsız
ve güvenli olarak ulaşabilmesi ve
bunları kullanabilmesidir.

Erişilebilirlik mevzuatı...

ERİŞİLEBİLİRLİK İLE İLGİLİ GÖREVLERİ DÜZENLEYEN ULUSAL MEVZUAT;

3194 sayılı İmar Kanunu

- Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği
- Otopark Yönetmeliği

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun

- Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği
- Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Genelgesi

Toplu taşımaya ilişkin mevzuat

**5378 SAYILI
ENGELLİLER HAKKINDA
KANUN
(7/7/2005)**

5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN

g)Erişilebilirlik standartları: Türk Standardları Enstitüsünün erişilebilirlikle ilgili yayımladığı standartları,

ifade eder.

TÜRK STANDARDI
TURKISH STANDARD

TS 9111
Kasım 2011

ICS 11.180.01; 91.040.30

**ÖZÜRLÜLER VE HAREKET KISITLILIĞI BULUNAN
KİŞİLER İÇİN BİNALARDA ULAŞILABİLİRLİK
GEREKLERİ**

The requirements of accessibility in buildings for people with disabilities and mobility constraints

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
Necatibey Caddesi No.112 Bakanlıklar/ANKARA

TÜRK STANDARDLARININ TİPİK HAKKI TSE'YE AİTTİR. STANDARIN BU NÜSHASININ KULLANIMI İZİN TSE TARAFINDAN
VERİLMİŞTİR. BAŞLAMA TARİHİ: 26.01.2012
TSE'DEN İZİN ALINMADAN STANDARDA BİR DÖLÜMÜ TAMAMI İTİBAS EDİLEMEZ, ÇOĞALTILAMAZ.

TÜRK STANDARDI
TURKISH STANDARD

TS 12576
Haziran 2012

ICS 11.180.01; 91.020; 91.040.30;
93.080.01; 93.080.30

**ŞEHİR İÇİ YOLLAR - KALDIRIM VE YAYA GEÇİTLERİNDE
ULAŞILABİLİRLİK İÇİN YAPISAL ÖNLEMLER VE
İŞARETLEMELERİN TASARIM KURALLARI**

Urban roads - Structural preventive and sign design criteria on accessibility in sidewalks and pedestrian crossings

ENSTİTÜSÜ
Bakanlıklar/ANKARA

BU NÜSHANIN KULLANIMI İZİN TSE TARAFINDAN
VERİLMİŞTİR. BAŞLAMA TARİHİ: 19.06.2012
İTİBAS EDİLEMEZ, ÇOĞALTILAMAZ.

TÜRK STANDARDI
TURKISH STANDARD

TS 13536

ICS 11.180.01; 11.180.15

**TS ISO 23599'UN UYGULAMASINA YÖNELİK
TAMAMLAYICI STANDARD**

Complementary Turkish standard to TS ISO 23599

TEKNİK KURUL
2012/88782

Bu tasarıya görüş verirken, tasarı metni içerisinde kullanılan kelime ve/veya ifadelerle ilgili olarak bilinen patent hakları hususunda tarafımıza bilgi ve gerekli dokümanların sağlanması da göz önünde bulundurulmalıdır.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
Necatibey Caddesi No.112 Bakanlıklar/ANKARA

5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN

Erişilebilirlik Madde 7-

- Yapılı çevrede erişilebilirlik;

5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN

Erişilebilirlik

Madde 7-

- Yapılı çevrede erişilebilirlik
- Ulaşım da erişilebilirlik
- Bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojilerinde erişilebilirlik

ERİŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE DENETLEME

5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN

GEÇİCİ MADDE 3. –Devam

Bu Kanunun geçici 2 nci maddesi ile bu maddede belirtilen erişilebilirlik standartlarının ve yükümlülüklerinin uygulanmasının izlenmesi ve denetimi her ilde komisyon tarafından yapılır...

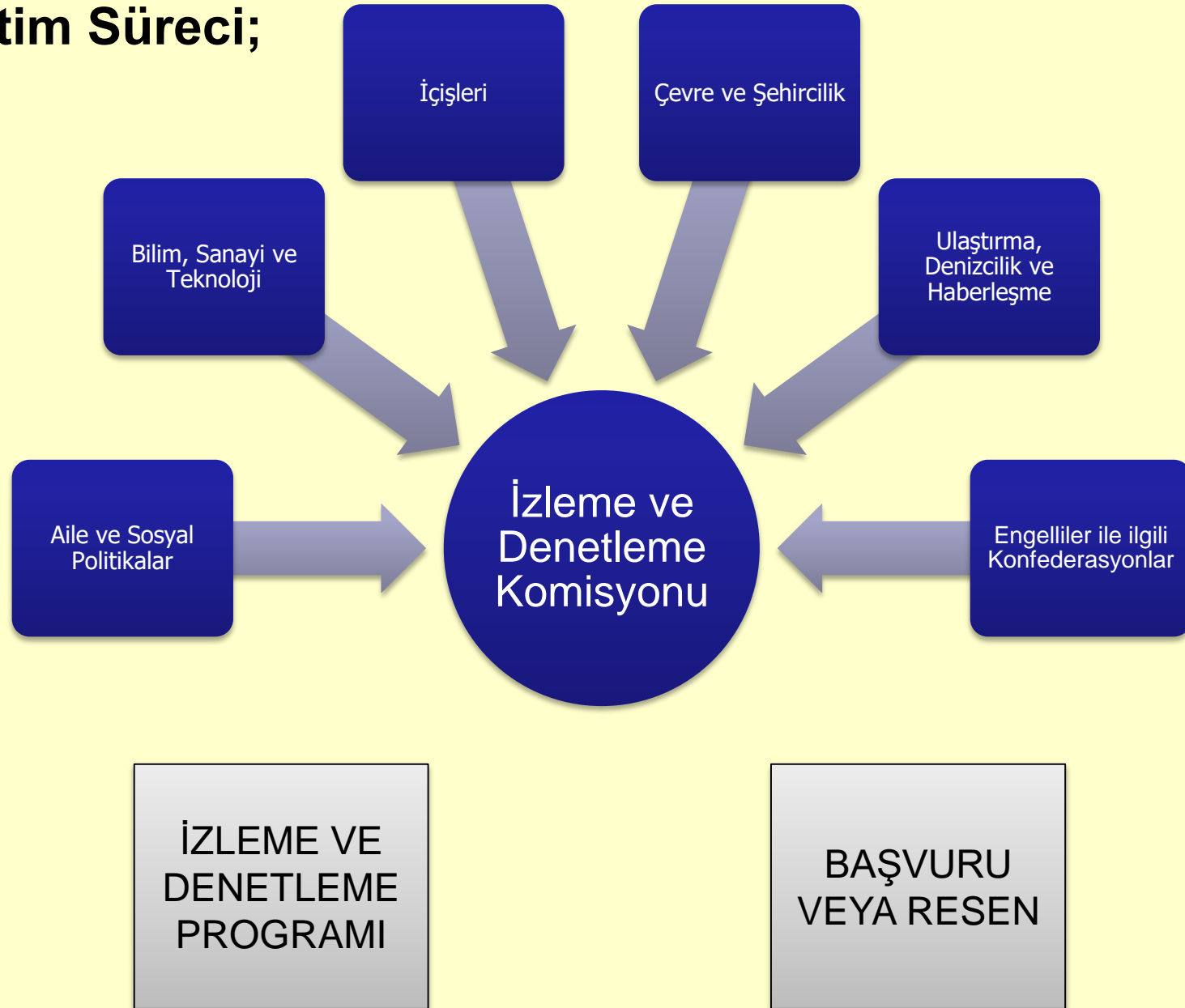
5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN

Sürenin bitiminden itibaren öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmediği denetim komisyonlarınca tespit edilenlere **idari para cezası uygulanır.**

ERİŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE DENETLEME YÖNETMELİĞİ

20 Temmuz 2013 tarihinde yayımlanarak yürürlüĐe girmiŐtir.

Denetim Süreci;

İZLEME VE DENETLEME FORMLARI (1771 Soru);

ERİŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE DENETLEME FORMLARI

T.C.
Ankara Valiliği
Aile ve
Sosyal Politikalar
İl Müdürlüğü

..... İLİ ERİŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE DENETLEME KOMİSYONU

Erişilebilirlik Belgesi

<BİNA, AÇIK ALAN, TOPLU TAŞIMA ARACININ ADI>

Bu belge; ..... / ..... / 20..... tarihinde ..... İli

Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonu tarafından yapılan inceleme sonucunda ve
..... / ..... / 20..... tarihli Komisyon toplantısında alınan ..... sayılı karar ile erişilebilir
olduğu belirlenen <bina, açık alan, toplu taşıma aracının adı> için düzenlenmiştir.

.....

İmza

VALİ

Yürütülen çalışmalar...

**ERİŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE
DENETLEME FAALİYETLERİNİN
KOORDİNASYONU**

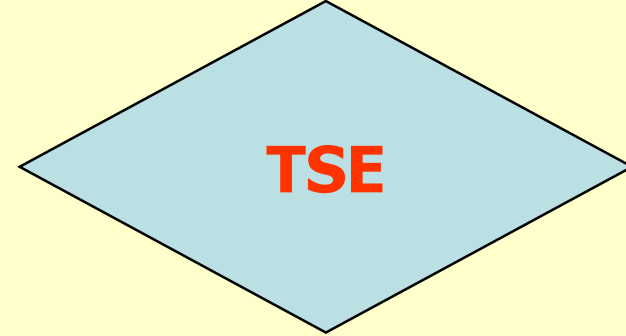
STANDART

Zemin kayganlığının ölçülmesi

Acil durum tahliye sistemleri

Transfer aparatı

TS 9111'in revizyonu

This project is co-funded by the European Union and Republic of Turkey

Project "Technical Assistance for Increasing the Institutional Capacity of The Ministry of Family and Social Policies in the Field of Social Inclusion Policies", EuropeAid/136124/IH/SER/TR

GUIDELINES FOR ACCESSIBILITY OF BUILT ENVIRONMENT FOR CHILDREN

Prepared by Francesc Aragall
International consultant

Ankara-2017

ÇOCUKLAR İÇİN YAPILI ÇEVREDE ERİŞİLEBİLİRLİK REHBERİ

UYGULAMALAR

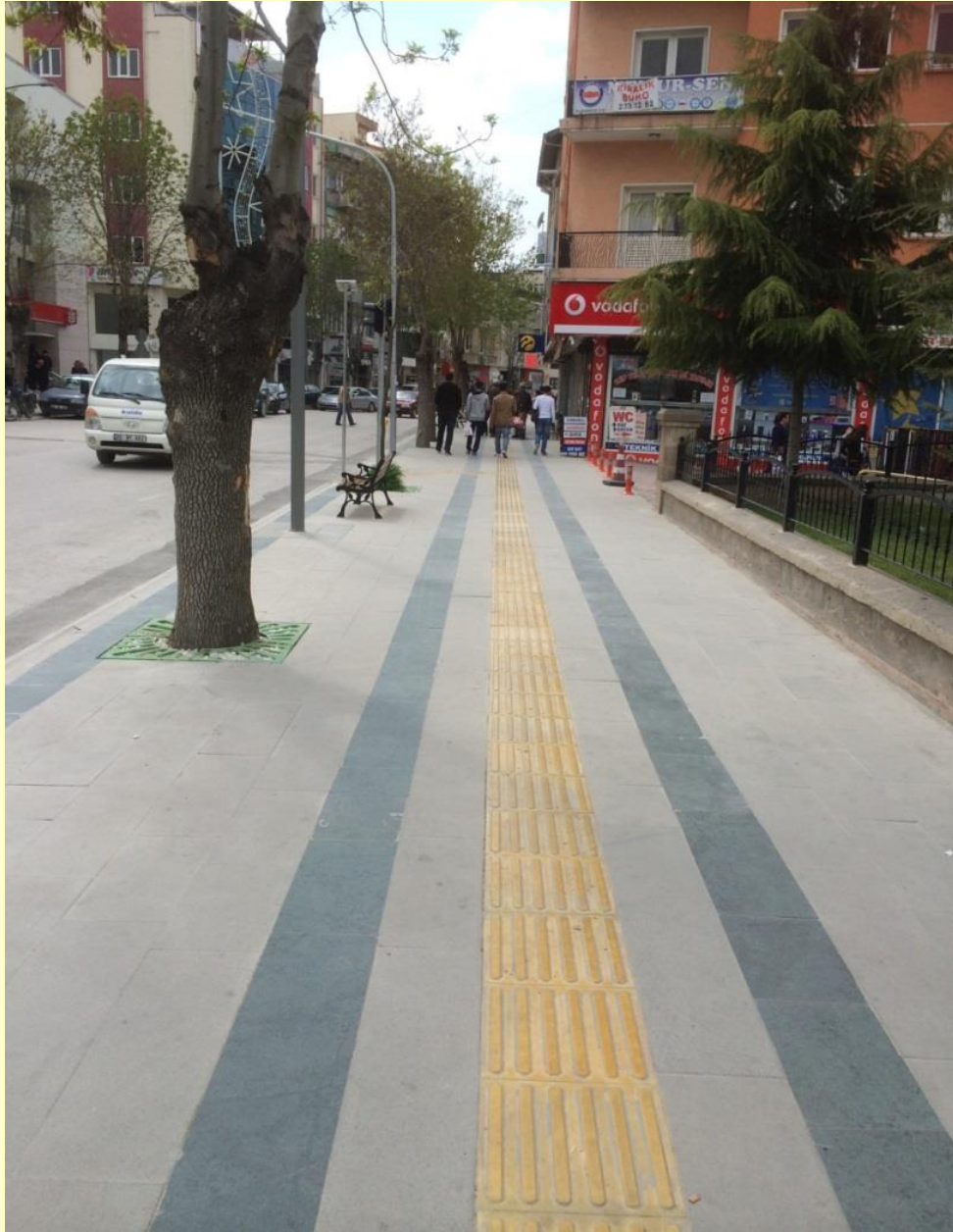
ULAŞILABİLİRLİK/ERİŞİLEBİLİRLİK DESTEK PROJELERİ (UDEP/ERDEP) 2012-2013-2014-2015-2016

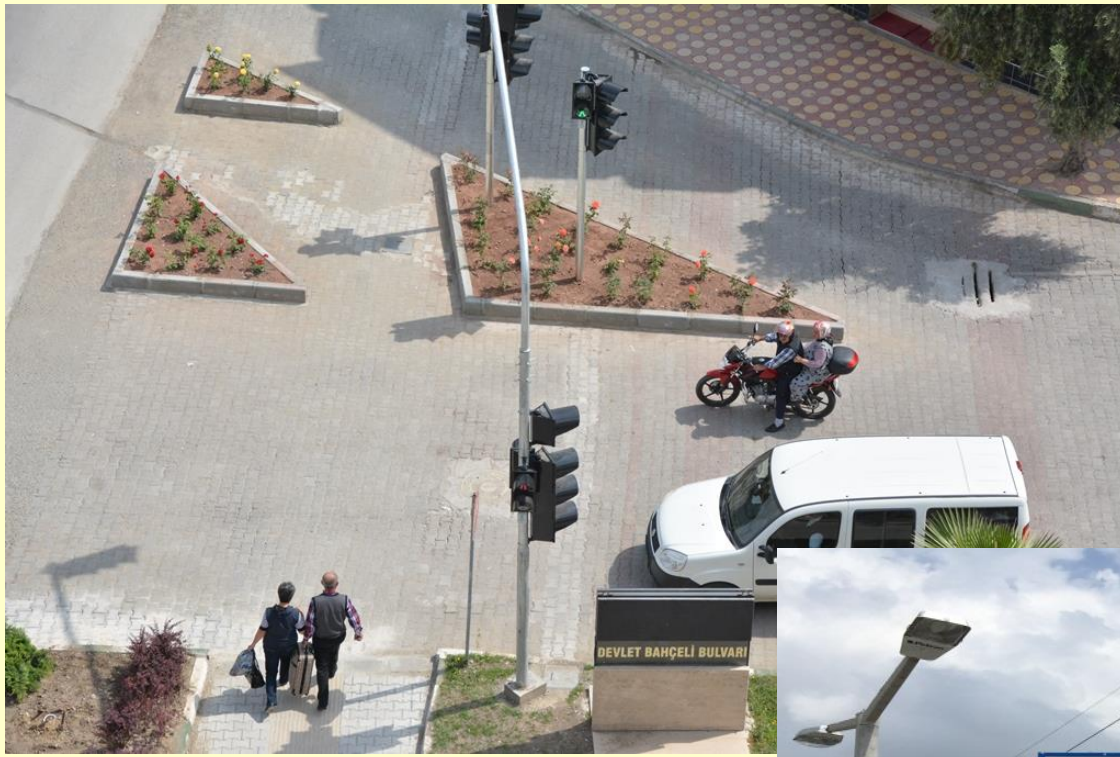
ADIYAMAN BELEDİYESİ

BROŞÜR

BAŞVURU YAPABİLİRSİNİZ

Erişilebilirliğin izlenmesi ve denetlenmesi için her ilde valiliklerde "Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonları" kurulmuştur.

Kanun ile belirlenen kamu kullanımına açık binalar, açık alanlar ve toplu taşıma araçlarında erişilebilirliğin sağlanmadığını gördüğünüzde, komisyonlara başvuru yapabilirsiniz.

Kanunda belirlenen süre içinde yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere idari para cezası uygulanabilmektedir.

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü

ADRES: Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sok.
No: 10/A Kat: 14 - 15 - 16 06510 Çankaya/ANKARA
TELEFON: (0312) 705 70 00 - 01 - 02

T.C.
Aile ve
Sosyal Politikalar
Bakanlığı

**Engelli ve Yaşlı Hizmetleri
Genel Müdürlüğü**

ERİŞİLEBİLİRLİK

Erişilebilirlik; engelli, yaşlı, hamile, bebek arabalı ve çocukların; binaları, kaldırımları, parkları, toplu taşıma araçlarını,

kimsenin yardımı olmadan yani bağımsız olarak ve

kaza riskiyle karşılaşmadan yani güvenli biçimde

kullanmalarını sağlayan özelliktir.

ERİŞİLEBİLİRLİK ÖNEMLİDİR

Engellilerin sağlık, eğitim rehabilitasyon hizmetlerine erişilebilmesi, bir işte çalışabilmesi sportif ve kültürel faaliyetlere katılabilmesi için evlerinden çıkabilmesi, istediği her yere rahatlıkla ulaşması ve tüm hizmetleri alabilmesi gereklidir.

ERİŞİLEBİLİRLİĞİ SAĞLAMA GÖREVİ

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'da; kamu kullanımına açık her türlü binada, açık alanlarda ve toplu taşıma araçlarında erişilebilirliğin sağlanması için BELEDİYELERE, TÜM KURUMLARA VE BU HİZMETLERİ SUNANLARA önemli görevler verilmiştir.

ERİŞİLEBİLİRLİK İÇİN SİZE DÜŞEN GÖREVLER

Binalarda, açık alanlarda ve toplu taşıma araçlarında yapılan erişilebilirlik düzenlemelerinin kullanılmasında size de önemli görevler düşmektedir.

KALDIRIMLARA PARK ETMEYİN

Kaldırımlara park ettiğinizde telerlekli sandalye, koltuk değneği, bastonla yürüyenler, yaşlılar kaldırımları kullanamaz.

RAMPALARIN ÖNÜNE PARK ETMEYİN, EŞYA KOYMAYIN

Rampaların önüne araç park etmek veya eşya koymak, özellikle tekerlekli sandalye kullananların ve bebek arabalıların kaldırıma çıkıp inmesini engeller.

ENGELLİ PARK YERLERİNE PARK ETMEYİN

Engelli park yerleri, özellikle yürümekte zorlanan engellilerin, bina girişine yakın bir yere aracını park ederek, aracına kolayca binip-inmesini sağlamak için düzenlenmiştir. Siz park ederseniz, engelliler bina girişine erişemez.

HİSSEDEBİLİR YÜZEYLERİN ÜZERİNE

PARK ETMEYİN, EŞYA KOYMAYIN

Hissedilebilir yürüme yüzeyi işaretleri, görme engellilerin, bir yerden bir yere giderken, yönlerini bulmaları ve tehlikelere karşı bilgilendirmelerini sağlar. Bunların üzerinde bırakılan her şey görme engellilerin karışıklık yaşamalarına neden olur.

KALDIRIMLARA TEZGAH, MASA, EŞYA KOYMAYIN

Kaldırımlara taşın tezgâh, masa, askı, tabelalar hepimizin geçişini kısıtlar, engellilerin ise kaldırımları kullanmalarını engeller.

ERİŞİLEBİLİR ÜNİVERSİTELER SEMİNERLERİ

ERİŞİLEBİLİRLİK EĞİTİMLERİ

2011 yılından bu yana
10.000'den fazla yönetici ve
teknik personele
"erişilebilirlik"
eğitimi verilmiştir.

Planlanan alıřmalar...

“ERİŞİLEBİLİRLİK YÜRÜTME KURULU” OLUŞTURULMASI

Erişilebilirlik Yürütme Kurulu” oluşturulması için Kanun değişikliği teklifi hazırlanmıştır.

ERİŞİLEBİLİRLİK SERTİFİKASI

Mimarlarla yönelik “erişilebilirlik uzmanlığı” eğitim programı ve sertifika verilmesine yönelik işbirliği yapılabilecek üniversite ve kurumlar araştırılmakta, programın nasıl olabileceğine yönelik örnekler incelenmektedir.

**UNUTULMAMALIDIR Kİ HERKES, YAŞAMIN
TÜM ALANLARINDA GÜVENLİ VE BAĞIMSIZ
HAREKET ETME HAKKINA SAHİPTİR**

TEŞEKKÜR EDERİZ